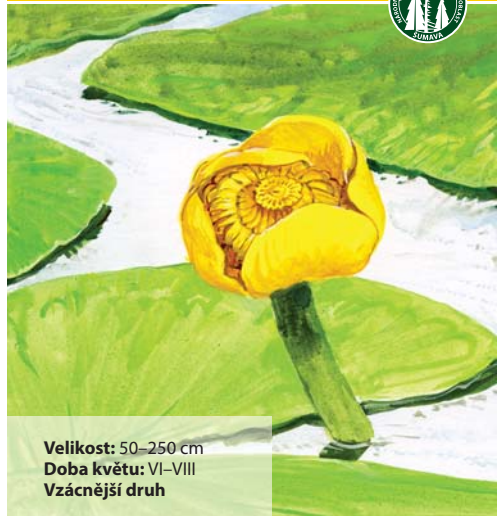

Světlem šumavské přírody

Velikost: 50–250 cm
Doba květu: VI–VIII
Vzácnější druh

Stulík žlutý

Najas flexilis
Gelbe Teichrose / Yellow Water-lily

Světlem šumavské přírody

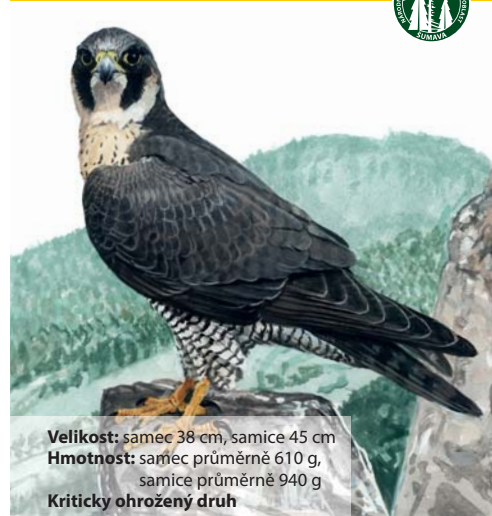
Velikost: 9 cm
Hmotnost: 5–6 g

Králíček ohnivý

Regulus ignicapillus
Sommersgoldhähnchen / Firecrest

Světlem šumavské přírody

Velikost: samec 38 cm, samice 45 cm
Hmotnost: samec průměrně 610 g,
samice průměrně 940 g
Kriticky ohrožený druh

Sokol stěhovavý

Falco peregrinus
Wanderräuber / Peregrine Falcon

Světlem šumavské přírody

Velikost: 12–15 cm
Hmotnost: 80–155 g
Ohrožený druh

Plch velký

Glires flos
Siebenschläfer / Fat Dormouse

Světlem šumavské přírody

Velikost: 8–11 cm
Silně ohrožený druh

Čolek horský

Lobosomatia alpina
Bergmolch / Alpine Newt

Světlem šumavské přírody

Velikost: 8–20 cm
Doba květu: nekvetoucí
rostlina
Kriticky ohrožený druh

Šídlatka jezerní

Isaetes lacustris
See-Brachsenkraut / Lake Quillwort

Světlem šumavské přírody

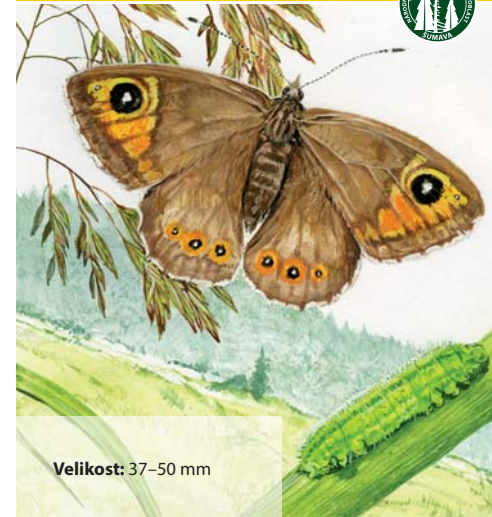
Velikost: 15–35 cm
Doba květu: V–VI
Ohrožený druh

Vachta trojlistá

Menyanthes trifoliata
Fieberklee / Common Bogbean

Světlem šumavské přírody

Velikost: 37–50 mm

Okáč ječmínkový

Lasiommata maera
Rispenfalter / Large Wall Brown

Název: Plich velký**Třída:** savci**Řád:** hlodavci**Čeled:** plchovití**Délka života:** 8–9 let**Chování:** Aktivní je v noci, přes den se skrývá v dutinách stromů nebo v hnízdech po ptácích. Rozloha teritoria činí několik hektarů a je ovlivněna množstvím potravy. Od října do června upadá do zimního spánku.**Mládata:** Rozmnožuje se jednou až dvakrát do roka, avšak při nedostatku potravy nemusí samice zabřeznout vůbec. Samice je březí 30–32 dní a rodí 4–5 mládat.**Hnízdo:** Nachází se v dutinách stromů, v puklinách skal, nebo v korunách stromů, kde je tvořeno ze stébel trav a mechu.**Potrava:** Okusuje pupeny, kůru stromů a na podzim se živí bukvicemi a dalšími plody, aby si vytvořil dostatečnou tukovou zásobu na zimu. Chytá také drobné živočichy.**Popis:** Hřbet je šedý nebo šedohnědý, břišní část světlá až bílá. Charakteristický je dlouhý huňatý ocas a velké, lesklé a kulaté černé oči.**Rozšíření:** Vyskytuje se v celé Evropě mimo Irska až po jezero Bajkal. Na Šumavě ho můžeme nalézt od podhůří až po horské polohy. Vyhovují mu především smíšené a listnaté lesy, ale vyskytuje se také v lesích jehličnatých.**Ilustrace:** Pavel Procházka**Název: Okáč ječmínkový****Třída:** hmyz**Řád:** motýli**Čeled:** babočkovití**Housenka:** Housenka má před zakuklením délku 30 mm. Barvu má modrozelenou s několika bílými podélnými pruhy. Hlava je malá a má zelenou barvu.**Dospělec:** Sameček je hnědě zbarvený, v rohu na předních křídlech má umístěné černé oko s bílým středem na oranžovém podkladě. Na zadních křídlech má tři očka podobné barvy. Samička je o něco větší s výraznějšími a většími oky.**Stanoviště:** Vyskytuje se na travnatých místech, lesních loučkách, pasekách a mezích. V horách má jednu generaci do roka a v nižších polohách dvě.**Hostitelské rostliny:** Vývoj probíhá na různých druzích trav.**Zimování:** Zimuje jako housenka v posledním stádiu před zakuklením. K zakuklení dochází na jaře.**Rozšíření:** Vyskytuje se v Evropě, severní Africe a v Asii až po Himaláje. Chybí na britských ostrovech. Na Šumavě a v šumavském podhůří se jedná o hojný druh.**Ilustrace:** Pavel Procházka**Název: Sokol stěhovavý****Třída:** ptáci**Řád:** sokoli**Čeled:** sokolovití**Délka života:** 13–17 let**Popis:** Samice je větší než samec. Hlava a hřbet mají šedou barvu. Tváře a hruď jsou bílé barvy s tmavým příčným vlínováním. Přes tváře se od oka táhne černý pruh zvaný „vous“. Křídla jsou dlouhá, úzká a špičatá, ocas ze spodu světlý.**Hlas:** Ozývá se hlasitým „gréjí“ a při vyrušení ostrým „gjegjegje“.**Potrava:** Potravu tvoří ptáci do velikosti kachny a netopyři. Může ulovit i kořist značně větší, než je on sám, např. volavku či husu. Sokol loví téměř jen létající kořist na volném prostranství, útočí střemhlavým letem, při kterém vyvíjí značnou rychlost, až 300 km/h.**Rozšíření:** Je potulný až tažný druh a zimuje v západní Evropě.**Hnízdo:** Hnízdo si nestaví, buď snáší na holý podklad skalních říms, nebo využívá starých hnízd ve skalách po dravcích a vránách. Snůšku tvoří průměrně 3–4 vejce, kladená jsou v březnu a dubnu. Mládata jsou z hnízda vyváděna koncem června. Při sezení se střídají oba partneři, více ale sedí samice. Na Šumavě je v současné době 8 hnízdišť – je citlivý na rušení při hnízdění.**Ilustrace:** Pavel Procházka**Název: Vachta trojlístá****Třída:** dvouděložné**Řád:** hvězdnicotvaré**Čeled:** vachtovité**Biotop:** Roste při okrajích jezer a rybníků, dále pak na podmáčených a rašelinných loukách. Preferuje kyselé půdy. Často tvoří velké kolonie.**Popis:** Jedná se o vytrvalou rostlinu s plazivým tlustým oddenkem. Listy jsou trojčetné, dlouze řapíkaté celokrajné až mělce vroubkované, na bázi pochvaté. Květy jsou růžové, uvnitř bílé v řídkém, přímém hrozu. Plo dem je vejcovitá jednopouzdrá tobolka, která má dvě nepravidelně pukající chloupě. Jedná se o léčivku s charakteristickou hořkou chutí.**Rozšíření:** Vyskytuje se v mírném pásu Eurasie a Severní Ameriky, ale také na Sibiři a v jižním Japonsku. V České republice roste roztroušeně, místy vzácně na celém území.**Ilustrace:** Pavel Procházka**Název: Králíček ohnivý****Třída:** ptáci**Řád:** pěvci**Čeled:** pěnicovití**Popis:** Je příbuzným králíčka obecného, od kterého se liší především širokým bílým proužkem nad okem a černým proužkem přes oko. Sameček má temeno hlavy zbarveno žlutooranžově a samička žlutě. Kolem temena se nachází černá páska, která se na čele spojuje. Mladý pták nemá kresbu na temeni, má však již tmavý proužek přes oko.**Hlas:** Hlas má podobný jako králíček obecný, zpěv je jednodušší, tvoří jej řada klesajících zvuků jako *sísisísisísisí*, ke konci v rychlejším tempu.**Potrava:** Živí se živočišnou potravou. Její hlavní složku tvoří hmyz a jeho vývojová stádia.**Rozšíření:** Vyskytuje se od pahorkatin po horní hranici lesa, v jehličnatých a smíšených lesích. Na Šumavě je hojný především v horských smrčínách.**Hnízdění:** Hnízdo si staví ve větvích zejména vysokých jehličnatých stromů, je tlustostěnné, kulovitého tvaru shora otevřené. Snůšku tvoří 6–12 vajec, hnízdí dvakrát do roka. Je to částečně tažný druh a zimuje v jihozápadní Evropě a severozápadní Africe. V ČR zimuje ojedněle.**Ilustrace:** Pavel Procházka**Název: Šídlatka jezerní****Třída:** šídlatky**Řád:** šídlatkovité**Čeled:** šídlatkovité**Biotop:** Roste v čistých a chladných jezerech s písčítým a kamenitým dnem v hloubce okolo 3 metrů. Na našem území představuje glaciální relikt, pozůstatek z poslední doby ledové.**Popis:** Šídlovité listy, tvoří růžici a vyrůstají z horní části hlízovitého kmínku, který je plný zásobního škrobu. Z jeho dolní části vyrůstají dlouhé kořeny, které zajišťují ze sedimentu oxid uhličitý a živiny. Šídlatka není kvetoucí rostlinou, rozmnožuje se výtrusy a její výtrusnice se nacházejí na bázi listů. Megaspory jsou velké 0,53–0,7 mm, s hřebínkovitými výrůstky, které jsou různě spojené.**Rozšíření:** Areál rozšíření leží především v severní, severozápadní a východní Evropě. Její výskyt sahá až do Karélie a Povolží, dále se vyskytuje na Islandu, Severní Americe, severním Japonsku, Kurilách a v Grónsku. V ČR roste pouze v Černém jezeře na Šumavě.**Ilustrace:** Pavel Procházka**Název: Stulík žlutý****Třída:** dvouděložné**Řád:** lekninotvaré**Čeled:** lekninovitě**Biotop:** Vyhledává stojaté vody, např. rybníky a jezera, ale roste také v pomalu tekoucích řekách a slepých říčních ramenech. Upřednostňuje živinami bohaté vody s hloubkou do 6 metrů.**Popis:** Vytrvalá vodní rostlina se světlezelenými plovoucími listy dlouhými 10–40 cm s vejčitou listovou čepelí, která je na bázi srdčité zařiznutá. Vzduch ze svých listů dokáže vtlačit až do hluboko ponořených kořenů. Květy jsou žluté, 4–6 cm velké, velmi silně voní po alkoholu a jsou opylovány různými druhy brouků a pestřenek. Plody zrají pod vodou a jsou schopné se rozpadnout na mnohosemenné díly, které jsou díky přítomnosti bublinek vzduchu v pletivech schopné plovat. Stulík je díky přítomnosti alkaloidů slabě jedovatý. **Rozšíření:** Vyskytuje se v celé Evropě a severní Asii od nížin až do středních a horských poloh. V Bavorském lese roste na Velkém a Malém Javorském jezeře. V České republice roste především v nižších polohách. Často je vysazován do okrasných jezírek.**Ilustrace:** Pavel Procházka**Název: Čolek horský****Třída:** obojívelnicí**Řád:** mloci**Čeled:** mlokovití**Délka života:** Nejvyšší známý věk je 10 let.**Chování:** Je aktivní v noci. Dospělci zimují v úkrytech na souši, většinou pod velkými kameny a v zetlelých pařezech. Probouzí se v březnu.**Rozmnožování:** Probíhá od dubna do května. Sameček láká samičku tím, že mává ocáskem a vypouští vonné látky. Samička klade vajíčka jednotlivě na vodní rostliny. Rozmnožuje se nejraději v lesních tůních a klidných částech potoků.**Potrava:** Při pobytu na souši se živí larvami hmyzu, pavouky a plži, ve vodě jeho potravu tvoří vodní hmyz, ale může docházet také ke kanibalizmu.**Popis:** Tělesné zbarvení se odvíjí mimo jiné od teploty a vlastností okolního prostředí. Samička i sameček mají břicho žlutooranžové až oranžové. Sameček má v době rozmnožování hřbetní část těla šedomodré až modré barvy a v době mimo rozmnožování má hřbet barvu šedou až černou s matnými skvrnami. Samičky mají hřbet zelený, mramorově světlý až šedý.**Rozšíření:** Jedná se o chladnomilný a vlhkomilný druh. Na Šumavě se vyskytuje až do nejvyšších poloh. Nalézt ho můžeme také ve velkých loužích u lesních cest.**Ilustrace:** Pavel Procházka